

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc

METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Európska únia
Európsky sociálny fond

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja LZ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Metodika výučby slovenského jazyka a literatúry v rámci nových pedagogických dokumentov

---

podpis štatutárneho zástupcu

Metodika výučby slovenského jazyka a literatúry v rámci nových pedagogických dokumentov

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu

Kurikulárna transformácia predmetu slovenský jazyk a literatúra zásadne zmenila jeho východiskovú didaktickú koncepciu (ISCED2, ISCED3). Táto koncepcia spolu s koncepciou pedagogickej dokumentácie je založená na princípoch didaktického konštruktivismu, ktorý stavia na tvorivosti žiaka, na jeho podnecovaní objavovať svet, získavať okrem vedomostí a zručností aj očakávané životné postoje. Zmena nastala aj v organizačnej oblasti, vnútorné usporiadanie ročníkov vzdelávania predstavuje obsahovo relatívne spojené dvojročné obdobia (okrem samostatného 5. ročníka základnej školy). Takéto radikálne zmeny v predmete slovenský jazyk a literatúra vyžadujú dôkladnú prípravu učiteľa slovenského jazyka a literatúry, a to na všetkých stupňoch škôl. Vyžadujú zbaviť sa dlhoročných stereotypov a sústrediť svoju pozornosť na nový spôsob výučby.

Tento projekt vznikol na základe

a) **zistení zo Správy o stave a úrovni výchovy a vzdelávania v školách a školských zariadeniach 2007/2008** (dokument Štátnej školskej inšpekcie), v ktorej sa konštatuje, že k oblasti vyžadujúcej zlepšenie patrí aj uplatňovanie progresívnych metód vo výchovnovzdelávacom procese, nedostatočné využívanie rozmanitých foriem slovného hodnotenia. V Správe sa ďalej konštatuje, že učitelia slovenského jazyka a literatúry si nie vždy overili plnenie stanovených cieľov a frekvencia hodnotenia žiakov nebola vždy optimálna. Učitelia slovenského jazyka a literatúry často aplikovali najmä metódy výkladu a riadený rozhovor, neposkytli vždy priestor na spätnú väzbu, nie vždy dostatočne aktivizovali žiakov vo vyučovaní.

b) **požiadaviek z praxe**, učitelia slovenského jazyka a literatúry všetkých typov škôl sa dožadujú kurzov kontinuálneho vzdelávania, ktoré im pomôžu preklenúť prechodné obdobie kurikulárnej transformácie, a to v oblasti vzdelávacích cieľov, v obsahovom usporiadaní predmetu a v realizačnej rovine vzdelávania.

Druh a forma kontinuálneho vzdelávania

Aktualizačné vzdelávanie – kombinovaná forma v zmysle ustanovenia § 4

ods. 4 až 7 vyhlášky 445/2009 Z.z.

- Prezenčná forma kontinuálneho vzdelávania tvorí 2/3 celkového rozsahu vzdelávania, t. j. 40 hodín. Účasť sa preukazuje podpisom účastníka na prezenčnej listine, v odôvodnených prípadoch môže byť účastník ospravedlnený. Minimálna účasť musí predstavovať 80 % z celkového rozsahu prezenčnej formy.
- Distančná forma, ktorá je veľmi výhodná aj na seba vzdelávanie pedagogického zamestnanca, tvorí 1/3 celkového rozsahu vzdelávania (t. j. 20 hodín), uskutočňuje sa formou mejlovej korešpondencie. Využíja sa hlavne na samoštúdium a na samostatné spracovanie zadaní určených účastníkom kurzu. Na ukončenie dištančnej formy vzdelávania je potrebné odovzdať všetky vypracované zadania.

Ciele

Hlavný cieľ

Hlavným cieľom kontinuálneho vzdelávania je získanie a zdokonaľovanie profesijných kompetencií potrebných na štandardný výkon činností samostatného pedagogického zamestnanca – učiteľa

predmetu slovenský jazyk a literatúra nižšieho sekundárneho vzdelávania (ISCED2) a vyššieho sekundárneho vzdelávania (ISCED3).

Špecifické ciele

- Určiť predmetové kompetencie vychádzajúce z kľúčových kompetencií.
- Integrovať základné pedagogické dokumenty (obsahový a výkonový štandard) do výučby predmetu slovenský jazyk a literatúra.
- Integrovať nové spôsoby evaluácie (bodový systém, hodnotiace kritériá na opravu slohových prác) do výučby predmetu slovenský jazyk a literatúra.
- Aplikovať inovatívne poznatky z didaktiky predmetu slovenský jazyk a literatúra (komunikačné a zážitkové vyučovanie) získané počas kontinuálneho vzdelávania do vzorovej vyučovacej hodiny.
- Aplikovať najnovšie vedecké poznatky získané počas kontinuálneho vzdelávania do vzorovej vyučovacej hodiny.
- Vytvoriť vlastný časovo-tematický plán na základe vzorových časovo-tematických plánov.

Obsah

Obsahom vzdelávacieho programu je súhrn teoretických vedomostí a praktických zručností, ktoré zabezpečia učiteľovi slovenského jazyka a literatúry na druhom a treťom stupni škôl získať najnovšie poznatky z oblasti profesijných kompetencií, z oblasti najnovších vedeckých poznatkov a modernej didaktiky.

Obsahom vzdelávania sú dva okruhy, ktoré tvoria základ učebných osnov:

1. Základné pedagogické dokumenty pre predmet slovenský jazyk a literatúra (SJaL)
2. Metodika výučby SJaL

Časovo-tematický plán dvoch základných okruhov

Téma	Forma	Časový rozsah
Základné pedagogické dokumenty pre predmet SJaL dopravnej výchovy	prezenčná	12 h
1. Štátny a školský vzdelávací program		2 h
Vzdelávací štandard pre G a SOŠ (ISCED3):		2 h
– jazyk (obsahový a výkonový štandard),		
– literárna výchova (obsahový a výkonový štandard)		
Vzdelávací štandard pre základné školy (ISCED2):		2h
– jazyk (obsahový a výkonový štandard),		
– literárna výchova (obsahový a výkonový štandard)		
2. Školské pedagogické dokumenty		1 h
Tvorba časovo-tematických plánov		1 h
Tvorba vlastných výučbových plánov		4 h*
Metodika výučby SJaL	prezenčná	48 h
3. Kľúčové kompetencie v predmete SJaL		6 h
4. Evaluácia v predmete SJaL		

– klasifikácia po novom (bodový systém)	6 h		
– Hodnotiace kritériá na opravu slohových prác	4 h		
– samostatná oprava jednej slohovej práce	2h*		
5. Nové metódy výučby v jazyku a slohu	6 h		
– komunikačné a zážitkové vyučovanie materinského jazyka			
6. Aplikácia nových metód v jazyku a slohu	6 h*		
– príprava vzorovej vyučovacej hodiny			
7. Nové metódy výučby v literatúre	6 h		
– didaktický konštruktivizmus			
8. Aplikácia nových metód v literatúre	6 h*		
– príprava vzorovej vyučovacej hodiny			
9. Čítanie s porozumením	4 h		
– vytvorenie piatich úloh k zadanému textu	2 h*		
SPOLU			60 h

Neoddeliteľnou súčasťou každého prezenčného seminára je diskusia k uvedenej téme.

Prezenčná forma kontinuálneho vzdelávania tvorí 2/3 vzdelávania, t.j. 40 hodín. Dištančná forma kontinuálneho vzdelávania, ktorá tvorí 1/3 vzdelávania, t.j. 20 hodín, je vyznačená *.

Forma seminárov: prednášky, tvorivé dielne, diskusné skupiny, riadený rozhovor, e-mailová korešpondencia

Rozsah

60 hodín v priebehu 10 mesiacov (podľa § 6 ods. 1 vyhlášky č. 445/2009 Z.z.)

Bližšie určenie kategórie

Kategória: Učiteľ

Podkategória: učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie (učiteľ druhého stupňa základnej školy), učiteľ pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie a učiteľ pre vyššie odborné vzdelávanie (učiteľ strednej školy).

Kariérový stupeň: bez obmedzenia.

Podmienky pre zaradenie uchádzačov

Na kontinuálne vzdelávanie alebo vykonanie skúšky na overenie kompetencií podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z.z. bude zaradený uchádzač na základe písomnej prihlášky, ktorú zašle poštou do termínu, ktorý je uvedený na prihláške ako konečný pre zaradenie do vzdelávania. Prihláška musí byť potvrdená vedúcim pracovníkom školy, ktorý svojím podpisom a pečiatkou školy potvrdí správnosť údajov a zaradenie pedagogického zamestnanca do príslušnej kategórie a podkategórie. Ak pedagogický zamestnanec nie je v pracovnom pomere alebo riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do príslušnej kategórie a podkategórie, oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na kontinuálne vzdelávanie posúdi poskytovateľ na základe príslušných

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi ako dôkaz preukázania požadovanej kvalifikácie uchádzača.

Prihláška bude včas dostupná v elektronickej podobe a v tlačenej podobe doručená aj na pracovisko uchádzača o kontinuálne vzdelávanie.

Spôsob ukončovania a požiadavky na ukončovanie

Absolvent vzdelávania musí mať 80 percentnú účasť na prezenčnej forme kontinuálneho vzdelávania a musí odovzdať vypracované všetky zadania dištančnej formy vzdelávania.

Vzdelávanie sa ukončí prezentáciou jednej vzorovej vyučovacej hodiny pred trojčlennou komisiou zostavenou poskytovateľom aktualizáčného vzdelávania (podľa § 6 ods. 7 vyhlášky č. 445/2009 Z.z.).

V prípade, že pedagogický zamestnanec zvolí formu overenia profesijných kompetencií nadobudnutých výkonom pedagogickej činnosti alebo sebavzdelávaním (podľa § 35 ods. 6 zákona č. 317/2009 Z.z. a bude chcieť vzdelávanie ukončiť, stanovujú sa mu tieto požiadavky na ukončenie vzdelávania:

- a) úspešne absolvuje písomný test, ktorý preverí jeho poznatky a profesijné kompetencie z prezenčnej časti vzdelávania (test zostaví garant programu),
- b) odovzdá vypracované všetky zadania dištančnej formy vzdelávania,
- c) odprezentuje jednu vzorovú vyučovaciu hodinu pred trojčlennou skúšobnou komisiou.

Personálne zabezpečenie a garant vzdelávacieho programu

Garant

- Učiteľ kontinuálneho vzdelávania s II. atestáciou s aprobáciou slovenský jazyk a literatúra. V čase predkladania žiadosti na akreditáciu vzdelávacieho programu je garantom PhDr. Alexandra Húsková, RP MPC Bratislava.

Lektori

- Učiteľia pre kontinuálne vzdelávanie,
- vysokoškolskí učiteľia,
- učiteľia s najmenej 6-ročnou odbornou praxou.

Finančné, materiálne, technické a informačné zabezpečenie

Náklady spojené so vzdelávaním budú financované z národného projektu Profesionálny a kariérový rast pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.

Cestovné náklady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Účastníkom vzdelávania bude poskytnutý študijný materiál so zoznamom odporúčanej literatúry (učebný zdroj).

Vzdelávanie (prezenčná časť) sa bude realizovať v priestoroch regionálnych pracovísk Metodicko-pedagogického centra, v učebniach kontinuálneho vzdelávania zriadených na školách a dištančná časť prostredníctvom e-mailovej komunikácie v rámci Outlooku a prostredníctvom vzdelávacieho portálu Metodicko-pedagogického centra v Bratislave.

Návrh počtu kreditov

15 kreditov - za aktualizáčného vzdelávania 12 kreditov, ukončenie záverečnou prezentáciou jednej vzorovej vyučovacej hodiny pred trojčlennou skúšobnou komisiou 3 kredity.